

Projekt *Milieux de mémoire* w Europie Środkowo-Wschodniej – przykład Polski, finansowany przez NCN, program „Sonata”, nr 2013/09/D/HS6/02630, okres realizacji: 2014-2017.

Kierownik: dr Zuzanna Bogumił (IFiS APS)

Wykonawcy: dr Małgorzata Głowacka-Grajper (IS UW), dr Marta Karkowska (IFiS PAN), prof. Dominique Moran (University of Birmingham), Diana Roberts

Opis projektu:

Celem projektu jest ustalenie czy religijny wymiar pamięci jest zjawiskiem marginalnym w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, charakterystycznym jedynie dla pola religii, czy może jest to element determinujący sposób funkcjonowania pamięci w tym regionie? Projekt zakłada przeprowadzenie refleksji teoretycznej i operacjonalizację koncepcji *milieu de mémoire* na użytek badań rzeczywistości społecznej w Europie Środkowo-Wschodniej, a następnie przeprowadzenie empirycznej weryfikacji tej tezy na podstawie materiału zebranego w trakcie jakościowych badań terenowych w Jedwabnem, Kałkowie, Michniowie, na terenie Warszawy i w okolicach. Podstawowa hipoteza badawcza zakłada, że specyficzna sytuacja historyczna Europy Środkowo-Wschodniej, a w sposób szczególny XIX i XX wiek, sprawiła, że *milieux de mémoire* przetrwały w tym regionie. Projekt zakłada również sprawdzenie, czy druga wojna światowa, jak również okres represji sowieckich i reżimów komunistycznych nie są postrzegane jako sytuacje porównywalne do cierpienia zaznanego przez pierwszych chrześcijan i dlatego tak znacząco napętlają *milieu de mémoire* nowymi znaczącymi treściami, co znajduje swój wyraz w tworzonych obecnie projektach pamięci. Zjawisko religijnego wymiaru pamięci zostanie przy tym poddane refleksji nie z punktu widzenia socjologii religii czy problemów etnicznych, ale z perspektywy badań nad pamięcią społeczną.